

UCHWAŁA NR V.45.2019
RADY MIEJSKIEJ W ZŁOTOWIE

z dnia 27 marca 2019 r.

w sprawie zgłoszenia inicjatywy odznaczenia ks. dr Bolesława Domańskiego Orderem Orła Białego

Na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 25), Rada Miejska w Złotowie uchwała, co następuje:

§ 1. Zgłasza się inicjatywę do Wojewody Wielkopolskiego o wystąpienie z wnioskiem o pośmiertne nadanie ks. dr Bolesławowi Domańskiemu Orderu Orła Białego za zasługi dla utrzymania polskości Ziemi Złotowskiej.

§ 2. Uzasadnienie wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem wskazania zasług ks. dr Bolesława Domańskiego, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Złotowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Stanisław Wojtuń

**Uzasadnienie wniosku o nadanie Orderu Orła Białego ze szczególnym uwzględnieniem zasług
ks. dr Bolesława Domańskiego**

Ksiądz Bolesław Domański to osoba najbardziej zasłużona dla utrzymania polskości Ziemi Złotowskiej. Podtrzymywanie pamięci o Jego dokonaniach oraz propagowanie idei patriotyzmu zawartej w Pięciu Prawdach Polaków jest jednym z podstawowych zadań edukacji regionalnej i obywatelskiej, za którą odpowiedzialny jest również samorząd.

Ksiądz doktor Bolesław Domański – „Niezlomny proboszcz z Zakrzewa”, już za życia od swych współczesnych otrzymał zaszczytny tytuł księdza Patrona. Ukształtowany w Collegium Marianum, zwanym kuźnią polskości Seminarium Duchownym w Pelplinie, gdzie uczyli go najwybitniejsi uczeni ówczesnej elity umysłowej, od początku swej pracy duszpasterskiej wcielał w życie ideały pracy organicznej i pracy od podstaw, kształtując życie religijne, społeczne i nade wszystko zaś narodowe swych parafian.

Kiedy okazało się, że Ziemia Złotowska została w granicach Rzeszy, włączył się w aktywną działalność narodową, walkę o utrzymanie tożsamości narodowej pozostałych tu Polaków. Rzucił na swej ziemi słynne hasło *„Zdradę narodową popelnia ten, kto opuszcza ojcowiznę”*.

W swojej parafii w Zakrzewie – wsi na Krajnie Złotowskiej, a następnie w całym powiecie, zainicjował powstanie lub reaktywację najpierw stowarzyszeń o charakterze religijnym, potem licznych organizacji społecznych i gospodarczych, które poprawić miały sytuację ludności rodzimej. Powstawały dzięki niemu kółka rolnicze, towarzystwa śpiewacze, kółka teatralne, drużyny sportowe łączące Polaków już nie tylko z powiatu złotowskiego, lecz obejmujące coraz szersze kręgi rodaków żyjących na Warmii, Mazurach, na Śląsku. Był prezesem rady nadzorczej Banku Ludowego w Złotowie, współtworzył Bank Parcelacyjny w Złotowie, przekształcony potem w Bank Ludowy z siedzibą w Zakrzewie. Był prezesem V Dzielnicy Związku Polaków w Niemczech, a od 1927 roku prezesem całego Związku. Związek odegrał niezwykłą rolę w dziejach Polonii w Niemczech - wywalczył uchwalenie *Ordynacji dotyczącej uregulowania szkolnictwa dla mniejszości polskiej w Prusach*, dzięki czemu od 1929 roku zaczęły powstawać polskie szkoły mniejszościowe, odgrywające ogromną rolę w utrzymaniu tożsamości narodowej polskich dzieci i młodzieży. Za jego staraniem podjęto budowę, potem otwarcie polskich gimnazjów w Kraju, gdzie kształcić się miała przyszła inteligencja polska. Rozumiejąc istotę wielokulturowości współtworzył Związek Mniejszości Narodowych w Niemczech

O potrzebie aktywizacji Polaków przekonywał zarówno w polskiej prasie polonijnej, jak i podczas licznych zgromadzeń Polaków, zjazdów działaczy Związku Polaków Niemczech,

spotkań młodzieży polskiej. Polska pieśń, polska sztuka, polski sport, polska prasa – we wszystkich tych dziedzinach ksiądz Domański był niezastąpionym organizatorem lub współorganizatorem. Za jego

to przyczyną wybudowano w Zakrzewie Dom Polski, który stał się miejscem narad, spotkań, dyskusji. To wtedy zaczęto nazywać Zakrzewo „Małą Warszawą”.

Kulminacyjnym punktem działań księdza Bolesława Domańskiego stał się 6 marca 1938 r. **Kongres Berliński** – wielki manifest polskości wielotysięcznej grupy Polaków zamieszkujących Rzeszę, podczas którego ogłoszono „**Pięć Prawd Polaków**”.

Pogrzeb księdza Patrona, (23 kwietnia 1939 r.), niewyobrażalna wprost w nazistowskiej III Rzeszy manifestacja polskości, pokazał wyraźnie, jak przeogromną rolę odegrał Domański w kształtowaniu, kierowaniu życiem narodowym Polaków, którym nie dane było żyć w niepodległej Polsce.

Mając to na uwadze, należy uznać podjęcie uchwały za uzasadnione.